

ZPRAVODAJ

informace o aktivitách europoslance Jiřího Maštálky

KVĚTEN-ČERVEN?????? 2010 ČÍSLO 3-4

První rok ve „druhém“ Evropském parlamentu aneb Jiří Maštálka bilancuje

■ V červenci jste uzavřel svůj první rok výkonu už druhého mandátu poslance Evropského parlamentu. Jak byste zhodnotil výsledky své činnosti nejen poslanecké, ale i výkonu funkce kvestora?

První rok mého druhého funkčního období utekl jako voda. Co se týká funkce kvestora, samozřejmě že její plnění „spolklo“ zejména v prvních měsících větší část mého času, protože jsem se musel se svými pravomocech a povinnostech zorientovat, ale k tomu se ještě vrátím.

Pokud jde o výkon funkce poslance, byl jsem zpočátku na rozpacích ohledně svého zařazení do Výboru pro právní otázky (JURI), neboť při „rozdělování“ výborů v rámci dané frakce si poslanec zpravidla nemůže moc vybírat. Musím ale říci, že jako nováček jsem v tomto výboru dostal ihned možnost být zpravodajem k návrhu *Rozhodnutí Rady o uzavření úmluvy o mezinárodním vymáhání výživného k dětem a dalších druhů vyživovací povinnosti*. Právě při práci na této zprávě jsem si mohl vyzkoušet spolupráci s novými kolegy ve výboru. I když většina členů výboru jsou právníci, respektují plně názory svých „ne kvalifikovaných“ kolegů.

Velmi zajímavá byla pro mě i veřejná slyšení – expertní porady na tomto výboru, např. o perspektivě sjednocování daňových předpisů nebo o rozvodovém právu. Teprve teď s větším odstupem si velmi vážím možnosti pracovat v JURI. Právní výbor EP totiž je první instancí pro posouzení velké části návrhů právních norem, které jsou následně předkládány plénu EP.

Práce v JURI mi dala také možnost pracovat s novým týmem odborníků, jak z českého Stálého zastoupení při EU, tak z profesních organizací (Komora advokátů ČR, Komora daňových poradců ČR, aj.). Nemohu pominout ani to, že náš výbor se zabývá i otázkami imunity poslanců EP. Musím říci, že projednávání těchto citlivých záležitostí probíhalo zatím ve všech případech velmi korektně a odpovědně. Předseda našeho výboru, kolega Lehne, udržel korektnost i v případech, kdy se někteří poslanci (např. v případě jednoho italského kolegy), kteří nejsou řádnými členy tohoto výboru, snažili „využít“ přesily k ovlivnění hlasování. Jinými slovy za uplynulé období byly imunity posuzovány, podle

mého názoru, spravedlivě podle hesla „padni komu padni“.

Jiří Maštálka bilancuje...

■ Ovšem aktivní jste také ve Výboru pro životní prostředí...

Pokud jde o Výbor pro životní prostředí a veřejné zdraví, moje pozornost byla v uplynulém období především zaměřena na tzv. farmakologický balíček. Jedná se o soubor právních norem, které kromě jiného mají zpřísnit pravidla pro bezpečnost léčiv na evropském trhu, zamezit padělání léků a zvýšit informovanost spotřebitelů. Návrhy jednotlivých směrnic předkládal ještě bývalý komisař Verheugen.

K těmto návrhům jsme absolvovali řadu odborných seminářů, kterých se zúčastnili, jak lobbisté farmaceutických firem, tak představitelé občanských iniciativ na ochranu práv pacientů. Osobně jsem jako stínový zpravodaj našeho politického klubu absolvoval pracovní jednání s novým komisařem pro oblast ochrany veřejného zdraví Johnem Dalli. I když návrhy směrnic nejsou dokonalé, shodli jsme se s komisařem, ale i s představiteli občanských sdružení, že zamítnutí balíčku by znamenalo ztrátu času, snížení naděje na ochranu pacientů. V současné době připravujeme kompromisní pozměňovací návrhy, které by měly umožnit přijetí celého souboru směrnic do konce roku 2010, a to v podobě, která nebude bezzubá.

■ A co Vaše aktivity mimo plénum EP, výbory a kvestorskou funkci, jež však s tím vším souvisejí?

Tak například v tomto prvním funkčním roce se mi podařilo s podporou frakce GUE/NGL vydat dvě úzce specializované publikace, a to „*Zemědělství v globalizovaném světě*“ společně s J. Hurtou a F. Čubou a dále publikaci „*Kodaň – a co dál?*“, která se zabývá problematikou životního prostředí a odráží i názory bezprostředních účastníků Kodaňské konference 2010.

Úspěšně jsem také navázal na pořádání stáží ve své kanceláři pro studenty středních a vysokých škol nejen z ČR, ale i z Ruské federace. Navíc v červnu 2010 u mne absolvovala stáž také studentka ze Sýrské arabské republiky. Splnil jsem tak slib, který jsem dal při své návštěvě Sýrie v prosinci 2009 sýrským přátelům ze strany BAAS. Dojmy a postřehy stážístů, kterých bylo za uplynulý rok deset, jsme shrnuli do publikace „*EU – nejen název III.*“, která je právě v tisku.

Pokračoval jsem také v přijímání návštěv různých skupin z České republiky, ať už zastupitelů nebo studentů, kteří měli možnost prohlídky budov EP, a byli podrobně seznámeni s činností evropských institucí. V říjnu tohoto roku přivítám poslední (v tomto roce) skupinu návštěvníků, a to zástupce dětské organizace Pionýr.

Když jsem u Pionýra, je to jedna z organizací, které jsem přispěl i sponzorskou na činnost. Letos v létě jsem také udělal radost vodákům TJ Slavoj Plzeň, kteří mají svoji základnu na přehradě Hracholusky. Jde o skupinu nadšenců, kteří se ve svém volném čase věnují dětem, zčásti připravují mládežníky pro vodní sporty např. vodní lyžování (pod vedením bývalého mistra světa M. Kolena). Ale jinak základna slouží kromě využití volného času dětí také pro výcvik záchranářů. Jako sponzor jsem zakoupil pro toto středisko loď, kterou jsme neformálně pokřtili „Aurora“.

Dalším velmi příjemným zážitkem bylo pozvání na zahajovací koncert letní houslové akademie Václava Hudečka. Tuto akademii jsem finančně podpořil a jsem velmi rád, že jsem mohl vidět a slyšet mladé muzikanty – účastníky této akademie.

Do konce prázdnin se mi snad podaří navštívit i moje oblíbené Muzeum železnice v Lužné u Rakovníka, které stejně jako Klub železničních modelářů v Plzni dlouhodobě

Pokračování na str. 2

První rok ve „druhém“ Evropském parlamentu...

Pokračování ze str. 1

sponzorují. U všech těchto aktivit mě překvapuje a inspiruje, že i v současné společnosti jsou lidé, kteří svůj čas věnují dětem, a to bez nároku na zisk či jiný prospěch.

■ **Vraťme se ještě k Vaší funkci kvestora, neboť o ní mají čtenáři asi nejmenší představu. Co hlavně tato funkce obnáší a jaké máte při jejím výkonu výsledky?**

Pokud mám krátce charakterizovat funkce kvestorů, dalo by se říct, že jde o samosprávný kontrolní orgán, který si volí poslanci EP pro dohled nad „byrokracií“.

Každý z pěti kvestorů má přesně vymezené kompetence. V mé náplni je dohled nad budovami EP, jejich vybavením, dále správa jeslí, mateřské školky a zdravotního střediska EP, a také střediska vybaveného výpočetní a další technikou. Takto řečeno to možná vypadá jako velmi přehledné a snadné. Musím ale dodat, že za výkonem těchto pravomocí je celá řada úmorných jednání, protože se rozhoduje o pracovních podmínkách poslanců, asistentů a dalších zaměstnanců EP, a také

- a to zejména - o výdajích z rozpočtu Evropského parlamentu.

To je například přijímání rozhodnutí, před kterým stojíme nyní. Jde o nákup nové výpočetní a komunikační techniky, od osobních počítačů přes moderní telefony s možností videokonferencí. Tady není hlavním cílem utratit peníze za počítače, ale zvýšit efektivitu a možnosti komunikace poslanců jak se svým odborným záze-
mím, tak s občany.

Co se týká například úkolů správy budov, patří do mých povinností i kontrola stávajících kanceláří EP v jednotlivých členských zemích (v Praze se nachází v Jungmannově ulici 24 a funguje vynikajícím způsobem), a také nákup a pronájem budov a prostor v nových členských zemích.

V rámci zasedání kvestorů, které se koná jedenkrát za měsíc ve Štrasburku, řešíme kromě jiného také stížnosti poslanců, rozhodujeme o finančních náhradách za cesty, o zajištění bezpečnosti budov atd. Musím říci, že stávající pětice kvestorů je velmi dobrý tým, ve kterém se i velmi ožehavé otázky řeší vždy klidně a racionálně. Od 1. října 2010 (podle principu rotace) převezmu na 6 měsíců předsednictví kvestorů. Ještě před pár měsíci jsem měl obavy a ostych před touto povinností, ale načerpal jsem už dostatečné zkušenosti, takže jediným zádrhelem bude zvládnout toto předsednictví časově. Bude to znamenat ještě více schůzek a jednání, ale svým způsobem se na to těším.

S funkcí kvestora souvisí i právo – povinnost zúčastňovat se jednání předsednictva Evropského parlamentu. Mám tedy jedinečnou možnost být v bezprostředním

spojení s předsedou, generálním tajemníkem a místopředsedy EP. Předsednictvo parlamentu pod vedením J. Buzeka jedná velmi konstruktivně a přes širokou škálu názorů se daří dosáhnout dobrých kompromisů. Nebáli jsme se ani poprvé za dlouhá léta využít sankce vůči poslanci, který urážel své kolegy při plenárním zasedání EP. Myslím, že by v mnohé jednání předsednictva EP mohla sloužit jako etalon politické kultury.

S lotyšským poslancem Alfredem Rubiksem (vlevo) při zahájení výstavy k 65. výročí porážky nacismu

■ **K oběma výše uvedeným funkcím, tedy poslanecké a kvestorské, je třeba také přiřadit funkci místopředsedy ÚV KSČM. Nejde v tomto případě o funkci, jež by příliš „neladila“ s Vaší činností v EP?**

Do funkce místopředsedy jsem byl zvolen před dvěma roky. Když jsem se ucházel o důvěru, přicházel jsem s představou, že velká část zahraničně-politických kontaktů KSČM se bude odehrávat v EP. Uplynulé období mi dalo za pravdu. Přes velkou časovou vytíženost jsem právě v Bruselu, a to i díky kontaktům GUE/NGL, dařilo udržovat průběžné pracovní kontakty nejen s našimi partnery z evropské levice, ale byla i možnost setkání s představiteli vládních i nevládních levicových stran z Latinské Ameriky, Asie, Blízkého východu i Afriky. Pohříchu nejméně setkání na půdě EP bylo s představiteli levicových stran bývalého Sovětského svazu. Výjimkou je KS Moldávie. Ve větším využití možnosti setkání s různými představiteli na půdě EP vidím pro další období ještě určité rezervy.

■ **Jako poslanec jste se v průběhu uplynulého funkčního roku v EP takřka-
jíc „blýskl“ několika veřejnými akcemi, které měly značný ohlas. Připomněl bych například prezentaci ruské univerzity RUDN, konferenci k národnostním menšinám či výstavu k 65. výročí porážky nacismu. Proč právě tyto akce?**

S Ruskou univerzitou družby národů v Moskvě (RUDN) jsem měl intenzivní vztahy již v minulém volebním období. Před čtyřmi lety jsme na základě dobrých zkušeností uzavřeli smlouvu o spolupráci. Na základě této smlouvy přijíždějí na nejméně měsíční stáže studenti z RUDN do EP

a recipčně dostávají možnost mladí lidé z ČR účastnit se měsíčních intenzivních kurzů ruštiny v Moskvě. Tady musím připomenout, že katedra ruského jazyka RUDN vypracovala ojedinelou metodiku výuky ruštiny a právě tady se připravovali téměř všichni kosmonauti, kteří absolvovali lety do vesmíru na lodích Sojuz.

V tomto roce oslavila univerzita 50. výročí svého založení. Jsem velmi rád, že se nám podařilo uspořádat týdenní výstavu a v prestižních prostorách EP; výstavu, která představila historii i současnost RUDENU. Výstava byla následně přesunuta do Kremelského paláce, kde také proběhl slavnostní večer za účasti předních politiků, vědců a umělců Ruska. Naše spolupráce pokračuje, na podzim se například chystám na pobyt v Moskvě, kde budu na fakultě humanitních a politických věd mít možnost přednášet studentům.

V září tohoto roku bych měl v Minsku podepsat podobnou smlouvu o spolupráci s Minskou státní univerzitou. Někteří studenti Běloruska již absolvovali stáž v mé kanceláři. Podobně tomu bude i s Volgogradskou státní lékařskou univerzitou, která letos oslaví 75. výročí svého vzniku. K této vysoké škole mám blízký vztah i proto, že jsem čtyři roky byl jejím studentem.

Úspěšná výstava k 50. výročí RUDN nás společně s kolegou Alfredem Rubiksem z Lotyšska inspirovala k uspořádání výstavy dokumentárních fotografií k 65. výročí porážky nacismu. Výstava proběhla velmi úspěšně, ovšem s jistou dávkou zklamání musím konstatovat, že to byla jediná akce v EP, která připomínala toto významné výročí. V přípravě výstavy nám pomohla i ambasáda Ruské federace v Belgii a pořádání výstavy bylo prezentováno i v hlavních ruských sdělovacích prostředcích. Naše spolupráce s A. Rubiksem pokračovala organizováním konference týkající se postavení a problémů národnostních menšin. I tato akce byla velmi zdařilá a v současné době je v tisku sborník vystoupení expertů, kteří se této konference zúčastnili.

S Alfredem Rubiksem, který je pro mě velkou autoritou a inspirací, připravujeme pro rok 2011 dvě konference, přičemž jedna by se měla konat v Praze a jejím tématem by měla být Program východního partnerství EU. Další konferenci pak plánujeme v Rize a chceme ji věnovat ochraně životního prostředí v Pobaltí.

■ **Připravujete nějaké podobné projekty s přímým dopadem v České republice?**

Na podzim tohoto roku, přesněji řečeno od 8. do 11. listopadu, mám patronát nad přípravou prezentační výstavy Plzeňského kraje v EP. Nápad realizovat takovouto vý-

Pokračování na str. 3

První rok ve „druhém“ Evropském parlamentu...

Pokračování ze str. 2

stavu a představit region, ze kterého pocházím, vznikl, když jsem měl možnost vidět podobné akce, pořádané polskými kolegy, kteří jsou v tomto směru velmi aktivní.

V současné době dopracováváme s realizačním týmem z plzeňského krajského hejtmanství pojetí a aranžmá výstavy včetně videoprodukcí. Je mi líto, že samotné město Plzeň na nabídku spolupodílet se na prezentaci odpovědělo velmi zdrženlivě. Chápu sice, že hlavním cílem plzeňské radnice je soutěž o titul Plzeň – evropské město kultury, na druhé straně mi však není zcela pochopitelné, proč by Plzeň, jako centrum kraje, neměla využít jedinečnou možnost vlastní prezentace v EP. Mnohá jiná města z členských zemích o takovou možnost marně usilují... Doufám, že i tato výstava proběhne důstojně a záleží mi na tom, abych „svůj“ kraj ukázal v co nejlepším světle. Mám připravené projekty výstav i pro rok 2011, ale zatím o nich nechci více hovořit, „abych věci nezakříkl“.

■ **V uplynulých měsících jste také podnikli různé zahraniční pracovní cesty. Které z nich pro Vás byly nejdůležitější a jaké měly cíle a výsledky?**

Máte pravdu, že za uplynulé měsíce jsem se doma zdržoval jen velmi málo. Ze zahraničních návštěv, které jsem absolvoval bych se rád zmínil zejména o následujících:

V únoru a v květnu tohoto roku jsem měl možnost navštívit Moldávii. I tento krátký interval stačil na posouzení, jak dynamicky a nebezpečně jde politický vývoj v této nevelké evropské zemi. Při obou návštěvách jsem měl možnost jednání jak s představiteli vládnoucí koalice, tak i se svými přáteli s opoziční Komunistické strany Moldávie.

Ze své poslední návštěvy Moldávie jsem si odnesl především stísněný pocit a obavu, že situace se vyhrcoje až na hranici možnosti vzniku občanských konfliktů. Při rozhovorech s představiteli stran vládní koalice jsme se nedozvěděli nic konkrétního o představách sociálních, ekonomických reform. Takřka za každou větou byla skloňována Evropská unie, nikoli však vlastní představy, jak vyvést zemi z velmi tíživé ekonomické situace. Od únorové návštěvy se výrazně zvýšilo zadlužení Moldávie a současná vláda nepodniká žádná kroky pro zastavení tohoto trendu, naopak. Společná na půjčky MMF jako na jediné řešení ekonomické situace.

Musím podotknout, že s obavami nahlíží na situaci i velvyslanci jednotlivých členských zemích EU v Moldávii. Každý podle svých možností se snaží uklidňovat situaci, protože všichni bez rozdílu chápou, že další zvyšování politického napětí může mít velmi zhoubné následky. To se týká i politických kroků proti KS Moldávie. Pozitivní roli v uklidňování situace, ale i v zamezení ostrakizace KS Moldávie sehrál i komisař pro východní partnerství a rozšíření EU Štefan Fülle. Jsem rád, že náš politický klub GUE/NGL nikoli pouze formálně,

ale reálnými politickými kroky přispívá ke zklidnění situace Moldávie a motivuje naše partnery z KS Moldávie.

Velmi významná pro mne byla cesta do ČLR na konci letošního května.

Obdrželi jsme oficiální pozvání KS Číny na fórum Čína - Evropa, které pořádala KS Čína. Chci podotknout, že KSČM byla společně s kyperskou stranou AKEL jedinou komunistickou stranou, která obdržela pozvání na toto významné fórum. Já jsem navíc dostal možnost na této konferenci vystoupit s referátem – nepočítám-li vystoupení Lotthara Biskyho, který však byl pozván jako předseda klubu GUE/NGL v EP.

Tohoto fóra se zúčastnilo široké spektrum politických stran, a to i pravicových či konzervativních. Podrobnější informace o průběhu konference ještě zpracováváme. Chci jen pro zajímavost uvést, že na konfe-

Křest loď „Aurora“

renci vystoupili i bývalí ministři a premiéři některých členských zemích EP, jako např. A. Lambsdorff, R. Butikofer, J. Preskot a další. Konference probíhala ve velmi konstruktivním ovzduší a z celého politického spektra zaznívala myšlenka, jak zintenzivnit a zefektivnit vztahy mezi evropskými zeměmi a Čínou. Posuzovaly se otázky ekonomické, kulturní a vědecké spolupráce, intenzivnější výměna studentů a vědeckých pracovníků a také spolupráce v oblasti ekologie. Otázka lidských práv nebyla obcházena, ale byla diskutována objektivně a s přihlédnutím ke specifikám kulturního a historického vývoje.

Stojí za zamyšlení, že na fóru byly výrazně zastoupeny levicové, ale i tzv. středopravé vládní i nevládní strany z Balkánu. Je evidentní, že ČLR má s touto částí Evropy intenzivní vztahy a může to být i připomenutím pro EU, aby se nestavěla k této části kontinentu tak „ostýchavě“, jak je tomu doposud.

■ **A další postřehy z Číny?**

Součástí programu konference byla i návštěva ekologického komplexu obcí Liuning. Jde o unikátní projekt, kde zásobo-

vání teplem, vytápění ale i výroba elektřiny je zajištěna na základě využití recyklací v kombinaci biomasy a solární energie. Uvádím tento projekt i proto, že Čína bývá často označována za zemi, která se nezabývá ochranou životního prostředí. Příklad této aglomerace obcí je modelem, který je se státní podporou v současné době rozšiřován také do dalších částí ČLR, a mohl by být inspirující pro mnohého ekologa v EU.

Závěr návštěvy v ČLR byl věnován Šanghaji, kde jsme jako delegáti fóra měli možnost navštívit světovou výstavu. Díky pomoci české ambasády v Pekingu jsme měli možnost i v rámci velmi omezeného časového rámce navštívit český pavilon, který považuji za velmi podařený. Naopak velkým zklamáním pro mě byl pavilon EU, který fakticky prezentoval jen Belgii, respektive Brusel.

■ **Pokud jde o Vaši aktivitu související s výše uvedenými zeměmi, projevuje se ještě v jiných oblastech?**

Jedním z výsledků mojí návštěvy v ČLR byla i dohoda s představiteli KS Číny o vyslání stážisty do mé kanceláře v Evropském parlamentu. Tuto nabídku čínští přátelé přijali velmi pozitivně.

Teprve teď, v průběhu léta, i v souvislosti s přípravou alternativní koncepce zahraniční politiky KSČM, vyhodnocujeme informace ze zahraničních cest a chceme je začlenit do praktických kroků pro další období. To se týká i naší práce ve Straně evropské levice. Po zvolení L. Biskyho do této funkce je patrný výraznější zájem o kontakty s levicovými stranami bývalého socialistického bloku.

L. Bisky správně říká, že evropská levice nemůže stát jen na jedné noze, tj. opírat se o západoevropskou levice, ale že na pořadu dne je podstatně intenzivnější spolupráce s levicovými stranami střední a východní Evropy. Tímto směrem bude zaměřena moje činnost v nejbližším období a věřím, že pro mnohé aktivity najdu podporu i v klubu GUE/NGL.

■ **Jak byste hodnotil práci komisaře za Českou republiku Štefana Fülleho?**

Mohu konstatovat, že s komisařem Štefanem Füllem mám velmi korektní vztahy a průběžně pracovní schůzky. Myslím, že v situaci, kdy ještě není přesně vymezeno portfolio představitelky pro zahraniční politiku EU odvedl na svém úseku tj. v oblasti východního partnerství, ale i v oblasti rozšíření EU velmi dobrou práci. Věřím, že naše korektní pracovní vztahy budou pokračovat i v následujícím období.

■ **Co bude ve Vaší práci nejdůležitější ve druhém pracovním roce v Evropském parlamentu?**

Myslím si, že jsem už uvedl řadu věcí a projektů, na kterých budu pracovat. Řekl jsem také, že v říjnu tohoto roku převezmu předsednickou funkci v kvestorském sboru, což rozhodně nebude znamenat úbytek práce. Ale na vše se svým způsobem těším, mám rád náročné výzvy a mám rád, když jsou vidět výsledky práce. (EH)

Ke kontrolám českých občanů v německém pohraničí

Stále se zvyšující počet českých občanů, stěžujících si na často ponižující policejní kontroly v bavorském a saském pohraničí, podnítl europoslance Jiřího Maštálku – v souladu s procedurálními postupy v EP - k položení tzv. otázky Evropské komisi. Dostalo se mu hned dvou odpovědí, jejichž zhodnocení ponecháváme na čtenáři... Europoslanec Maštálka se hodlá uvedeným problémem i nadále zabývat.

Otázka Evropské komisi:

Státní orgány, orgány územní samosprávy České republiky, poslanci, senátoři a poslanci EP zvolení za Českou republiku jsou ve stále větší míře konfrontováni se stížnostmi občanů ČR, kteří jsou při svých cestách do Spolkové republiky Německo podrobováni často bezdůvodným a ponižujícím kontrolám a prohlídkám, a to jak v blízkosti státní hranice, tak v širším německém pohraničním území. Tento postup německých policejních a celních orgánů, prováděný s velkou četností a agilností, má velmi negativní dopad nejen na česko-německé vztahy, ale především na postoj občanů ČR k evropské integraci, neboť po přistoupení ČR k Schengenskému informačnímu systému (21. 12. 2007) byl českým občanům deklarován volný a nerušený pohyb na teritoriu EU.

V těchto souvislostech si dovoluji položit

Komisi následující otázky:

1. Je Komisi znám výše popsáný stav na německo-české hranici včetně toho, že pohraniční kontroly a prohlídky osob – občanů EU – přes tuto hranici cestujících jsou ze strany německých orgánů stále posilovány?
2. Nedomnívá se Komise, že výše popsáný stav je v rozporu s obecnými principy fungování EU, zejména pak pokud jde o volný pohyb osob na teritoriu EU?
3. Hodlá Komise podniknout kroky, směřující přinejmenším k výraznému zmírnění výše popsáného stavu na německo-české hranici?

E-2275/10CS

Odpověď paní Malmströmové jménem Komise

(25. 5. 2010)

1. Komise se o problému souvisejícím s údajnými hraničními kontrolami, kterým byli podrobeni čeští občané v pohraničních oblastech České republiky a Spolkové republiky Německo, dozvěděla prostřednictvím parlamentních otázek [P-0634/09, P-3027/08, E-2590/08¹ a stížností podaných občany v letech 2008 a 2009. Evropská komise jakožto strážkyně smluv navázala po těchto interpelacích kontakt s německými orgány a požádala je o vysvětlení ohledně uvedených kontrol (jejich povaha, četnost a opodstatnění).
2. Výsledky kroků podniknutých Komisí vedly k závěru, že uvedené kontroly probíhaly v souladu s příslušnými ustanoveními práva Unie²

V souladu s čl. 21 písm. a) Schengenského hraničního kodexu, se zrušení ochrany vnitřních hranic nedotýká výkonu policejních pravomocí příslušnými orgány členských států podle jejich vnitrostátních předpisů, pokud výkon těchto pravomocí nemá účinek rovnocenný hraničním kontrolám, což se vztahuje i na pohraniční oblasti. Orgány členských států tedy mohou kontroly provádět,

pokud vycházejí ze všeobecných policejních informací a zkušeností policejních orgánů týkajících se možných hrozeb pro veřejnou bezpečnost a mají především za cíl bojovat proti přeshraniční trestné činnosti. Tyto kontroly musí být prováděny bez předchozího oznámení a musí se lišit od systematických kontrol osob prováděných na vnějších hranicích.

Podle odpovědí německých orgánů jsou tyto kontroly prováděny na základě rozborů potenciálních rizik a všeobecných policejních informací a jejich cílem je bojovat zejména proti krádežím aut a vloupáním, jejichž výskyt je v pohraničních zónách vyšší, a proti rostoucímu počtu osob opouštějících Českou republiku, aniž by k tomu byly oprávněny. Tyto odpovědi se jeví jako uspokojivé.

3. V roce 2010 Komise obdržela nové parlamentní otázky [H-0122/10³ E-1616/10⁴], které se týkaly téhož problému. Autora parlamentní otázky E-1616/10 Komise požádala o poskytnutí většího množství informací o datech, místech a orgánech, které se na kontrolách podílejí, aby tak mohla důkladněji prošetřit slučitelnost těchto kontrol s právem Unie. Z téhož důvodu by Komise potřebovala konkrétní informace o datech, místech a vnitrostátních orgánech, které se podílejí na kontrolách, jež popisuje pan poslanec.

E-2590/08CS

Odpověď pana Barrota jménem Komise

(11. 6. 2008)

Jak pan poslanec správně uvedl, každá osoba bez ohledu na svou státní příslušnost může svobodně překračovat vnitřní hranice mezi členskými státy schengenského prostoru, aniž by musela podstoupit jakoukoli kontrolu.

Ustanovení čl. 21 písm. a) nařízení (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex)⁵, nicméně uvádí, že zrušení ochrany vnitřních hranic se nedotýká výkonu policejních pravomocí příslušnými orgány členských států podle jejich vnitrostátních právních předpisů, pokud výkon těchto pravomocí nemá účinek rovnocenný hraničním kontrolám. To se vztahuje i na pohraniční oblasti.

Stejný článek stanoví, že výkon policejních pravomocí nesmí být považován za rovnocenný hraničním kontrolám zejména tehdy, pokud policejní opatření nemají za cíl ochranu hranic, vycházejí z všeobecných policejních informací a zkušeností týkajících se možných hrozeb pro veřejnou bezpečnost a mají především za cíl bojovat proti přeshraniční trestné činnosti. Tato policejní opatření by také měla být plánována a prováděna tak, aby se zřetelně odlišovala od systematických kontrol osob na vnějších hranicích a prováděla se na základě namátkových kontrol.

Tyto kontroly by se měly provádět s úctou, nediskriminačním způsobem a měly by být přiměřené sledovaným cílům.

Evropská komise pozorně sleduje provádění těchto ustanovení právních předpisů Společenství a učiní nezbytná opatření v případě jejich porušování.

¹ (<http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/home.jsp>)

² Ustanovení čl. 21 písm. a) nařízení (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), Úř. věst. L 105 ze dne 13. 4. 2006.

³ Písemná odpověď, duben 2010

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/home.jsp>

⁵ Úř. věst. L 105, 13. 4. 2006.

Jiří Maštálka v Číně

Na pozvání Komunistické strany Číny se Jiří Maštálka zúčastnil v květnu tohoto roku fóra Čína – Evropa. Kromě toho navštívil také Světovou výstavu pořádanou v Šanghaji. Přinášíme text příspěvku J. Maštálky předneseného na fóru.

Vážení přátelé, soudružky a soudruzí, dovoluji mi na začátku vystoupení poděkovat jménem svým i Komunistické strany Čech a Moravy za pozvání a vynikající organizaci tohoto našeho setkání.

východě Evropy, vše začalo chaotickými politickými reformami, které nebyly doprovázeny hospodářskými úspěchy, ale ani zásadní, promyšlenou ekonomickou reformou. Pomalu, ale jistě pak rozpor mezi

*Jiří Maštálka a předseda frakce GUE/NGL Lothard Bisky na fóru Čína–Evropa
Kdo je kdo zleva? xxxxxxxxxxxx Fotku pak upravím bez přelomení textu.*

Zvolené téma naší konference, které je jistě nesmírně důležité pro budoucnost čínsko-evropských, mne ale především donutilo ke vzpomínkám. Patřím k té části světového hnutí pokrokových sil, která v minulosti nedocenila význam styků mezi našimi stranami a zeměmi. Dodnes si pamatuji na nejrůznější vystoupení čelních představitelů naší strany, na barvitě úvodníky v ústředním stranickém tisku i na četná školení, z nichž jsme se dozvídali napřed o tom, že naši soudruzí v Číně zabloudili k dogmatismu, poté naopak k revizionismu.

Byla to velmi zvláštní doba. Jisté je, že v ony dny, kdy se na východě i na západě tehdejšího socialistického tábora vyčerpalo byrokratické pojetí řízení společnosti, jsme se popadali čím dál hlouběji do toho, čemu se dnes říká stagnace. Na druhé straně našeho kontinentu byly zároveň pod vedením Teng Siao-phinga zahájeny zásadní reformy. Potom u nás začala podivná perestrojka.

Když se dnes zpětně díváme na onen konec 70. let a na celá 80. léta minulého století, na první pohled můžeme vidět dva zásadní rozdíly v nástupu reform v Číně a u nás. V Číně vedení strany a státu začalo zásadními ekonomickými reformami, které mají blíž k neomerkantelismu než navivnímu liberalismu; až na jejich úspěchy pak navazují politické reformy. U nás, na

Jiří Maštálka v Číně – návštěva televizní věže Perla Asie, 230 m nad městem Šanghaj

očekáváním a situací zaháněl státy východní Evropy do náruče dogmatického liberalismu.

Výsledkem je, že dnes patřím ke ztracené generaci levicových politiků východní Evropy. Chybí odhodlání, chybí vůle vítězit, chybí sebevědomí. Nad tím vším převažuje pocit viny, které velmi dovedně živí oficiální propaganda.

Jak se to mohlo stát?

Myslím, že na počátku naší prohry byl ztráta schopnosti komunikovat. Komunikovat s vlastním lidem. Školili jsme, poučovali, nenaslouchali. Přitom už před dvěma a půl tisíci lety Konfucius učil své žáky: „Vládní lidem nařízením, udržuj mezi nimi pořádek tresty, budou od tebe prchat a ztratí veškerou sebeúctu. Vládní jim mravní silou, udržuj mezi nimi pořádek řádem a podrž si sebeúctu a přijdou k tobě z dobré vůle.“

Přestali jsme komunikovat i uvnitř našeho hnutí. Jsem hluboce přesvědčen, že otevřený dialog mezi našimi stranami by už v oněch 70. a 80. letech vedl k tomu, že bychom nemuseli dnes Číně závidět, ale šli bychom společně.

Bývaly doby, kdy jsme si dokázali pomáhat, kdy jsme si i dokázali naslouchat. Připomínám jen návštěvu předsedy čínské vlády Čou En-laje v Praze v roce 1957. Jsou též stovky příkladů vzájemně výhodné hospodářské spolupráce, výměny studentů či kulturních pracovníků. Pak nastoupilo období, kdy jsme se začali domnívat, že situaci v Číně rozumíme lépe, než naši přátelé v Peking. Přestali jsme vést dialog a začali si klást podminky.

Chyběl nám cit pro porozumění odlišnosti Číny od Evropy. Odlišností, které mají lidstvo obohacovat, nikoliv rozdělovat. Taktáž chyba se dnes často opakuje na nové úrovni:

My v Evropě, a to i v Evropském parlamentu, jehož jsem členem, máme až příliš často tendenci k paternalismu. K přesvědčení, že na východě žijí kulturně nedozrálé civilizace. Tento pozůstatek koloniální

mentality brání empatii, schopnosti porozumět skutečným motivům chování a jednání našich partnerů.

Neustále se držíme politiky dvojího metru. Diskuse o lidských právech se vyhýbají našemu působení v Afghánistánu, Iráku, ale i na Balkáně a jinde. Druhou stranou této

Pokračování na str. 6

Jiří Maštálka v Číně

Pokračování ze str. 5

mince jsou periodicky se opakující kampaň kolem Tibetu – a letos v říjnu si připomeneme výročí 60. výročí opětovného připojení Tibetu k Číně –, ale i dalších historických událostí.

To vše se děje na pozadí grandiózních přeměn ve světě. V době, kdy hovoříme o globální ekonomické krizi, se hrubý domácí produkt Evropské unie loni propadl o 4,2 %, zatímco hrubý domácí produkt Číny vzrostl o 8,7 %. Čína je stále ještě rozvojovou zemí, ale její ekonomika se stala nenahraditelnou součástí světové ekonomiky a ekonomické řízení Číny je pro mnohé vzorem. Zdá se, že 21. století bude stoletím Číny.

Tyto posuny ve světovém politickém systému doprovázejí velká rizika. Dějiny nás učí, že ten, kdo přestává být hegemonelem, má tendenci uchylovat se k vojenské síle. Je proto zřejmé, že i nadále naše strany musí spojovat požadavek, který tvoří základy humanistického hnutí: mír.

Vím, vážení přátelé, že to zní jako fráze. Vzpomínám si ale, že kdyby mi někdo před patnácti lety říkal, že se Česká republika bude jako člen NATO podílet na bombardování Jugoslávie, vysmál bych se mu. Fráze mi se často stávají nenaplněné pravdy. Proto požadavek míru, vědomí nutnosti spolupráce na celoplanetární úrovni, odmítnutí NATO-centrické vize globální bezpečnosti, zůstává velkým tématem dialogu mezi našimi stranami, mezi Čínou a Evropou. Bez spolupráce s Čínou, ale i Ruskem, Indií či Brazílií, nelze hovořit o upřímném hledání cest evropské bezpečnosti a míru.

Mír a práce!

Tak znělo a stále zní ono heslo jako celek. Hledání hlubší hospodářské, ale i sociální a ekologické spolupráce je cestou k naplnění onoho hledání chleba pro všechny. Neříkám to jenom jako abstraktní hodnotu. Nezadržitelný nástup čínské ekonomiky doprovází v globalizovaném světě likvidace některých druhů tradičních výrob v Evropě. Tato skutečnost je často zneužívána k šíření

protičínských xenofobních nálad. Velkým tématem zůstává i otázka napodobování životního stylu západních středních vrstev v zemích jako je Čína, problém ekonomické i ekologické zátěže touto stylu pro budoucí svět. Proto otázky ekonomického a sociálního dialogu musí být dalším velkým tématem našich mezistranických diskusí.

A jako třetí téma mezistranického dialogu nutně zůstává kulturní a školská spolupráce. Obecná humanistická hesla nestačí. Je třeba být vždy konkrétní. A být konkrétní, to znamená být informovaný, vědět. Konkrétní spolupráce je možná jen při vzájemném pochopení, při porozumění historii, kulturním, literárním a filozofickým tradicím. Jen tak lze pochopit směřování Číny či Evropy a hledat cesty k jejich vzájemnému propojení.

Dovolte mi na závěr říci, že spolupráce s Komunistickou stranou Číny je pro Komunistickou stranu Čech a Moravy jedním z pilířů obnovování našeho sebevědomí a zdroj poučení. Z vašich úspěchů, ale i pomoci vyrůstá naše naděje. I proto mohu zcela bez zábrán připomenout staré latinské rčení: *Ex oriente lux*, z východu přichází světlo.

 EVROPSKÝ PARLAMENT	2009 - 2014
5. 5. 2010	0037/2010
PÍSEMNÉ PROHLÁŠENÍ	
předložené v souladu s článkem 123 jednacího řádu	
o nutnosti bránit etnopolitickým konfliktům v Evropě	
Jiří Maštálka, Alfreds Rubiks	
Platné do: 9. 9. 2010	

0037/2010

Písemné prohlášení o nutnosti bránit etnopolitickým konfliktům v Evropě

Evropský parlament,
– s ohledem na článek 123 jednacího řádu,
A. vzhledem k tomu, že k realitě současné Evropy patří etnopolitické konflikty, založené na skutečných či uměle vyvolávaných sporech mezi tzv. státními národy a národnostními menšinami v různých zemích,
B. vzhledem k tomu, že tyto konflikty, jež bývají spojeny s požadavky některých národnostních menšin na právní zakotvení jejich zvláštních kolektivních práv, hrozí narušením nejen stávajícího uspořádání v Evropě, ale i evropského integračního procesu,
C. vzhledem k tomu, že ochranu národnostních menšin lze realizovat výhradně na základě rovnosti jednotlivců – občanů a respektováním jejich základních práv a svobod, nikoli vytvářením zvláštních ko-

lektivních práv menšin a etnickou segregací,

D. vzhledem k tomu, že problém etnopolitických konfliktů a ochrany menšin v Evropě nespočívá v neexistenci právních nástrojů, nýbrž v jejich nedůsledné aplikaci a v politické vůli vlád některých členských států,

- vyjadřuje své znepokojení nad existujícími etnopolitickými konflikty v Evropě, jež narušují dobré sousedské vztahy a integrační proces;
- vyzývá vlády členských států, aby důsledně realizovaly ochranu národnostních menšin založenou na existujících mezinárodněprávních normách, tedy na základě rovnosti občanů – jednotlivců, a aby upustily od podpory takové politiky národnostních menšin, která vede ke konfliktům s jinými menšinami a národy;
- pověřuje svého předsedu, aby toto prohlášení spolu se jmény jeho signatářů předal Komisi, Radě a vládám členských států.

Belgie v čele Rady EU

Je to každého půl roku stejné: na začátku velká slova ohledně cílů a způsobu jejich prosazování, na konci tichý odchod po šesti-měsíčním plnění úřednických povinností, které určuje nejmocnější orgán EU – Evropská komise. Od 1. července se ujala předsednické funkce v Radě Evropské unie Belgie. Je to svým způsobem paradox. Belgie by měla posilovat soudržnost a akceschopnost EU, ale sama se dlouhodobě potýká s natolik závažnými vnitřními problémy, že je ohrožena samotná její existence jako federálního státu.

Jen málokteré předsednictví v Radě EU zanechalo v unijním dění výraznější stopu a nejinak tomu bude i v případě Belgie. Kdo si dnes vzpomene na nedávné předsednictví České republiky? Netřeba však pro příklad chodit tak daleko; Španělsko, jehož předsednictví skončilo k 30. červnu 2010, vlastně jen – podobně jako jeho předchůdce

i následovník - nastoupilo do rozjetého vlaku a pokračovalo v tichém plnění povinností, které nastoluje někdo jiný.

Na posledním plenárním zasedání Evropského parlamentu představila Belgie své hlavní cíle v rámci předsednictví: má to být *trvale udržitelný růst, sociální koheze, zaměstnanost, zelená ekonomika a posílení globální role Evropské unie*. Troufám si tvrdit, že použité pojmy jsou už natolik známé a vyčpělé, že už ztratily funkci svou prázdnou redundancí. Skrývají se totiž na nimi spíše zbožná přání, než reálná snaha budovat EU skutečně pro občany, nikoli pro nadnárodní korporace; unii sociální a mírovou, o níž usilují levicové síly.

Takže Belgie prý bude prioritně prosazovat *konkurenceschopnost a znalostní ekonomiku*, leč zároveň však *sociální soudržnost* cestou implementace strategie EU 2020. Rovněž Belgie pokládá za *největší výzvu pro EU do budoucna* klimatické změny, přičemž jako řešení vidí *přechod k nízkouhlíkové energetice*. Zahraničněpolitické

Pokračování na str. 7

Plenární zasedání dne 18. května 2020 (Schengenský informační systém)

Pokud jde o problematiku Schengenského informačního systému, chci opětovně upozornit na skutečnost, že státní orgány České republiky, orgány její územní samosprávy i jednotliví politikové včetně poslanců Evropského parlamentu jsou neustále konfrontováni se stížnostmi občanů ČR, kteří jsou při svých cestách do Spolkové republiky Německo podrobováni často bezdůvodným a ponižujícím policejním kontrolám a prohlídkám, a to jak v blízkosti státní hranice, tak v širším německém pohraničním území. Tento postup německých policejních a celních orgánů prováděný s velkou četností a agilností má značně negativní dopad nejen na česko-německé vztahy, ale především na postoj občanů ČR k evropské integraci. Po přistoupení ČR k Schengenskému informačnímu systému byl českým občanům deklarován volný a nerušený pohyb na teritoriu EU včetně Spolkové republiky, tak jak to předpokládá a zaručuje Schengenský systém. Domnívám se, že postup německých státních orgánů vůči osobám cestujícím z České republiky je v naprosté většině případů neodůvodněný a je v rozporu s deklarovaným volným pohybem osob.

Plenární zasedání dne 16. června 2010 (Závěry summitu EU – Rusko)

Jubilejní 25. summit Ruské federace a Evropské unie, který proběhl na přelomu května a června v Rostově na Donu, staví před nás otázku, zda pravidelný rytmus takovýchto setkání nevede k podceňování jejich významu a slabé přípravě. Nechci zlehčovat význam faktu, že samo setkání nejvyšších představitelů Unie a Ruska pomáhá rozvoji kooperace a odstraňování nánosů konfrontace zděděných jak po studené válce, tak i poté, kdy se k moci ve Washingtonu dostal George Bush ml. a eurokomisařem pro zahraniční a bezpečnostní otázky byl pan Javier Solana.

Jenže se nabízí otázka: jaký vlastně byl přínos posledního summitu Rusko a Evropská unie?

Byl to první summit tohoto druhu, který se konal po ratifikaci Lisabonské smlouvy a vlastně i po přijetí strategie Evropa 2020. Nové přístupy ze strany Bruselu jsem však z jednání summitu nezaznamenal. Pravda,

bylo zde několik abstraktních příslibů pomoci Rusku v modernizaci a sympatických, byť ne zcela přesných, prohlášení, že Unie, na rozdíl od USA, nepotřebuje restart vztahů s Ruskem – stačí jí jen další postup po nastoupené cestě. Dále však nic.

Nevyslyšeny byly návrhy Moskvy na zavedení bezvízového styku pro občany Ruska a Evropské unie. I když praxe ukázala, že nehrozí žádná hladová migrace z východu a že současný systém není překážkou pro působení mezinárodního zločinu, Brusel mlčí. Přesněji řečeno mluví a mluví a mluví – a nekoná. Připomínám, že nedávno při návštěvě ruského prezidenta Dmitrije Medveděva v Turecku byla podepsána dohoda o bezvízovém styku mezi Ruskem a Tureckem. Opět se zdá, že Evropská unie spí, když se na její hranici vytváří nové ekonomické vztahy silných zemí – a bortí se přežitě geopolitické stereotypy.

Obdobně je to v případě ruské žádosti o vstup do WTO. Plané řeči jak z Bruselu, tak z Washingtonu o tom, že USA státy Unie ruskou žádost podporují, doprovází – mírně řečeno – diplomatická pasivita. Každý přece ví, že vstup Ruska do WTO blokují spojenci Bruselu a Washingtonu. Diplomatická škoda, kterou takto působí Unii, nemluvě o vlivu takového přístupu na ruské veřejné mínění, není nahraditelná trapným zadostiučiněním z tak zvaného ponižení Moskvy.

A tak bych mohl ve výčtu podivných „úspěchů“ summitu Rusko-Unie pokračovat.

Myslím, že nezrál čas k tomu, aby Evropský parlament připomněl těm, kdo za Unii chystají summitu takového druhu, že naplnění strategie Evropy 2020 vyžaduje lepší přípravu. Že bez věcných výsledků se takovéto summitu mohou stát brzy zbytečnými.

Zároveň doporučuji zvážit, zda by nebylo vhodné pořádat společná setkání poslanců Evropského parlamentu a ruské Statní Dumy, které by přispěly jak k lepšímu vzájemnému porozumění, tak i k věcné přípravě změněných summitů.

Plenární zasedání dne 7. července 2010 (Kosovo – Albánie)

Stalo se téměř pravidlem, že podklady pro naše jednání nepřehledně spojují poněkud tendenční analýzu situace s pocity autorů a s nejasnými doporučeními. Tak je tomu i dnes. Dovolím si proto připomenout některá základní fakta:

1. Samostatnost Kosova byla připravena a vyhlášena v rozporu s mezinárodním právem. Jeho základ v daném případě tvoří rezoluce Rady bezpečnosti OSN číslo 1244, podle níž Kosovo zůstává součástí Srbska. Održení Kosova od Srbska je výsledek nečistých praktik tajné diplomacie. Praktik, které se navíc opírají o politiku dvojího metru: jestliže může albánská většina odtrhnout historické území Srbska, proč nemůže srbská většina odtrhnout svoji část od Bosny a Hercegoviny? Snad do této situace vnese jasno Mezinárodní soudní dvůr, který tento problém na žádost Valného shromáždění OSN zkoumá.

2. Vytvoření dvou v podstatě etnicky čistých albánských států vedle sebe je jen dočasná předehra vytváření větší Albánie. Přestože propaganda těch, kdo održení Kosova z Bruselu, Berlína či Washingtonu připravovali, tento fakt zakrývá, připojení Kosova k Albánii bylo vždy cílem kosovských separatistů.

3. Samostatnost Kosova uznaly jen některé státy Evropské unie, a to především ty, které mají největší vinu na nezákonném bombardování Jugoslávie v roce 1999. Tyto státy potřebují svůj válečný akt nějak ospravedlnit. Řada zemí Unie pak s obavami hledí na održení Kosova jako na precedens, které může vést k drobení dalších států a násilí.

4. Vzniklé samotné Kosovo je zcela nesamostatné. Byl vytvořen umělý, nehistorický stát, který je ekonomicky, politicky i vojensky neživotaschopný. Již dnes existuje jen díky zahraničním darům a mezinárodní kriminalitě. Hovory o tom, že státy Balkánu mají být přijaty do Evropské unie, jen zakrývají snahu těch, kdo Kosovo vytvořili a musejí dnes jeho existenci financovat, dosáhnout dotování Prištiny z fondů Unie.

Nazývat věci pravými jmény je základním předpokladem racionální a samostatné politiky. I když se nám – Evropskému parlamentu, Unii jako celku a Evropě obecně – podaří sebelépe problém Kosova vyřešit, základní fakt zůstává nezměnitelný: održení Kosova bylo v rozporu s mezinárodním právem. Jakákoli devalvace mezinárodního práva pak činí politiku nepředvídatelnou, škodící zájmům především malých států – ale konce konců celé Evropě. Základní poučení proto musí být: už nikdy takovou politiku, která vedla k bombardování Jugoslávie a podpoře separatismu.

Belgie v čele Rady EU

Pokračování ze str. 6

problematiky se pak týká *Evropské služby pro vnější činnost* (tedy jákoho ministerstva zahraničí EU, založeného lisabonskou smlouvou) a jejího *uvádění do praxe*. Ovšem toto vše by bylo nepochybně cílem kterékoli předsednické země, nejen Belgie, neboť jde nejen o snadno vyvoditelné problémy, ale především o povinnosti vyplývající z primárních právních norem EU.

Chci také upozornit na skutečnost, že úloha předsednictví v Radě EU je po přijetí Lisabonské smlouvy oslabena zavedením trvalé

funkce *předsedy Evropské rady*, tedy nejvyššího politického orgánu, sestávajícího z nejvyšších představitelů členských států EU. Shodou okolností je prvním předsedou právě Belgičan – Herman Van Rompuy. Pro ilustraci budiž citován názor, že *rotující předsednictví má svoji úlohu, ale je to spíše úloha organizační a logistická. Předseda Evropské rady dnes sehrává výraznější roli*.

Domnívám se tedy, že celé Evropské unii, zejména pak její soudržnosti, by skutečně daleko více prospělo, kdyby se Belgičanům podařilo vyřešit své problémy a zabránit rozpadu státu, než efemérní a do prosté úřednické role vsazené předsednictví v Radě EU.

Jiří Maštálka

PUBLIKACE A JIŘÍ MAŠTÁLKA ● JIŘÍ MAŠTÁLKA A PUBLIKACE

O europoslanci Jiřím Maštálkovi je známo, že jako člověk a politik, mající nevšedně pozitivní vztah k literatuře a kultuře vůbec, podpořil (v první řadě finančně) vydání více publikací, včetně kupříkladu reprezentativní a nadmíru významné knihy předního českého archeologa Zdeňka Klaníci. V posledních měsících spatřily světlo světa čtyři zajímavé tituly, jež nesou rovněž „pečet“ Jiřího Maštálky. A lze si jen přát, aby i další knižní projekty, pokud se J. Maštálka rozhodne pomoci je realizovat, byly neméně přínosné.

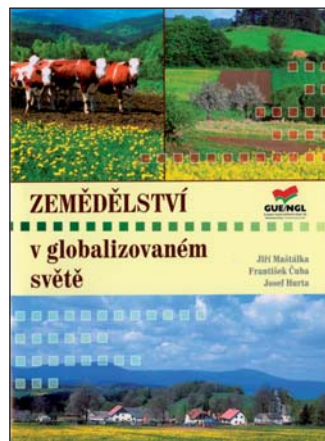
Vzpomínky na život v klusu – to je název rozsahem spíše skromné knížky, kterou napsal Václav Volfík, a jež mohla vyjít právě díky podpoře europoslance Jiřího Maštálky. Kdo je Václav Volfík? Plukovník Československé lidové armády ve výslužbě, rodem i místem dnešního pobytu pravověrný Chod, a to z Postřekova.

Vzpomínky na život v klusu jsou v první řadě vzpomínky na službu v armádě, ovšem autor vylíčil v hlavních rysech celý svůj pestrý život – od dětství a mládí až po současný život, jenž je stále činorodý. Je důležité, když lidé jako je plukovník Volfík píšou své vzpomínky. Je to důležité proto, že obrazy nedávné minulosti, předkládané dnešním mladým generacím novodobými „kulturtrégy“ jsou notně křivé a rozmazané, takže o to cennější jsou osobní svědectví. „Publikace nepopisuje dějiny Československé lidové armády, nemá být historicky objektivním průvodcem, naopak překládá veřejnosti osud jednoho konkrétního hmatatelného člověka,“ upozornil J. Maštálka ve svém úvodu ke knížce. Zdůraznil také, že její vypovídací hodnota tkví právě v tom, že jde o svědectví o dané době z pera člověka, jenž v té době žil a pracoval.

Václav Volfík (nar. 1930) popsal nepatetickým a zcela věcným stylem svou cestu profesionálního vojáka – dělostřelce a velitele raketových jednotek v době studené války. Bez jakékoli snahy po hledání senzací, celebrit a líčení okázalých událostí vylíčil nelehký vojenský život odehrávající se z větší části u bojových jednotek v západních Čechách v padesátých až osmdesátých letech. Svě místo zde mají i různé mezilidské peripetie, vztahy a kolize, a to i na politické úrovni, neboť doba, ve které V. Volfík sloužil u ČSLA, byla poznamenána závažnými společenskými zvraty včetně toho posledního z roku 1989. Však

také do výslužby odešel plukovník Volfík k 1. březnu 1990... V závěru své knížky líčí V. Volfík své současné politické a společenské aktivity, kterých – přes jeho věk – není málo. Knižku vhodně doplňují fotografie a faksimile dokumentů.

Zemědělství v globalizovaném světě je další publikací, vydanou Jiřím Maštálkou. Publikací tentokrát úzce odborně zaměřenou, jejíž vydání podpořila levicová frakce GUE/NGL Evropského parlamentu. Potřebnost takové knížky pro českého čtenáře, zajímajícího se o problematiku zemědělství obecně, je nesporná: navzdory hustým elektronickým informačním sítím, jež nás obklopují, není snadné dostat se k faktům dokumentujícím tristní stav českého zemědělství a jeho neutěšenou perspektivu.

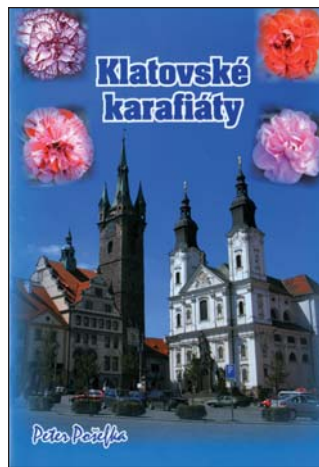
Po obsáhlé studii nazvané „Vývoj Společné zemědělské politiky, její cíle a reformy“, věnované jedné z politik Evropské unie (právě tato kapitola je velmi cenná pro svůj komplexní pohled na zkoumanou problematiku), následuje stať dvou teorií i praxí „prověřených“ zemědělských odborníků: doc. Ing. Fran-

tiška Čuby, CSc. a doc. ng. Josefa Hurty, CSc. Jejich společné teze se v první řadě týkají faktorů ovlivňujících zemědělskou výrobu, zejména pak podmínek potřebných pro příznivý vývoj zemědělství, a to v obecné rovině. F. Čuba a J. Hurta končí své pojednání konstrukcí jakéhosi modelu moderního zemědělského podniku z hlediska jeho možných forem a náplně činnosti.

Dlouhodobý a soustavný zájem europoslance Jiřího Maštálky o problematiku životního prostředí se odrazil mimo jiné ve sborníku nazvaném **Kodaň – a co dál?**, na jehož vydání rovněž participovala frakce GUE/NGL. Tato knížka svým způsobem navazuje na publikaci „Životní prostředí – věc veřejná“, kterou J. Maštálka vydal už před třemi lety. Jak uvedl europoslanec Maštálka v úvodu, aktuální knížka reaguje v první řadě na neúspěšnou „ekologickou“ konferenci v Kodani konanou v roce 2009, kdy tato původně ambiciózní akce „ukázala neschopnost států (jejich jednotlivých představitelů) vycházet z předpokladů, že chování jednotlivých vlád v oblasti boje proti negativním klimatickým změnám, je především určována ekonomickou situací jednotlivých zemí“.

Publikace **Kodaň – a co dál?** má poměrně pestré autorské složení. Vedle J. Maštálky přispěl zásadní stať – z pohledu koncepce sborníku – ekologický odborník Vladimír Mana; kritické pohledy na rokování v Kodani přibližují příspěvky přímých účastníků rokování, v tomto případě Maštálkových kolegů z frakce GUE/NGL Bairbry de Brún (Irsko), Kartiky Tamary Liotardové (Holandsko) a Marisy Matiasové (Portugalsko). Ohledně přístupu k řešení globálních ekologických problémů J. Maštálka závěrem shrnul: „Je zřejmé, že další řešení musíme hledat a nalézat v dialogu. A to v dialogu velmi podrobném, který bude veden napříč politickými směry, napříč státy a napříč celými generacemi. Současná politika strašení přitom jenom oddaluje možnost zahájení skutečně seriózního dialogu o cílech a prostředcích adaptace lidské společnosti na trvale probíhající klimatické změny.“

Svým způsobem výjimečná, byť rozsahem skromná knížka nese zvláštní název: **Klatovské karafiáty**. Nejde však o nějakou metaforu. Pěstitelé karafiátů mají totiž své významné místo ve společenském životě Klatov a jejich „posedlost“ těmito květinami je vpravdě ušlechtilá. Však také přehled vypěstovaných druhů zahrnuje taková jména, jako například Kněžna Libuše, 1. máj nebo Alois Jirásek... Knižka, jejíž vydání podpořil Jiří Maštálka při příležitosti 750. výročí založení města Klatov, však neobsahuje jen čtení pro zájemce o květiny, ale obsahuje také informace o historii města včetně pojednání o rodu Olšanských, kteří stáli počátkem 19. století u počátků slavných „klatovských karafiátů“. (kjm)

ZPRAVODAJ

informace o aktivitách europoslance Jiřího Maštálky

e-mail: jiri@mastalka.cz

jiri.mastalka@europarl.europa.eu

www.mastalka.cz

Vydání financováno frakcí GUE/NGL Evropského parlamentu

NEPRODEJNÝ VÝTIŠK – ZDARMA